

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetrowy przed tekstem na liści 11-ej stronie 15 gr o a z y na V-ej 8 groszy, na III, IV, VI-ej 5 groszy. Drobne ogłoszenia po 3 — 5 za wiersz. Najmniejsi 50 groszy. Tysiąc drukiem odpowiadają. Zmniejszenie 100 proc. drożej.

W numerach świątecznych i nie-dzielnicy ceny o 25 proc. drożej.

Za terminowy druk ogłoszeń admi-nistracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wazycznie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Diennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego 4, Telefon 64. ADMINISTRACJA: Dąblińska 1, Tel. 73. Będzin, Malachowskiego 7. Dąbrowa, Sobieskiego 8, tel. 73. Katowice, Szopna 4

Adres dla listów i depesz: "ISKRA", Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 61553.

Prenumerata wynosi:

zł. 2

Z odnośsemem miesięcznie: zł. 2,50

W Zagłębiu poza Sosnowcem, Będziem i Dąbrową: zł. 2,00

Z przesyłką pocztową: zł. 2,50

Zagranicą zł. 4.

Za upominek w dowód współpracy, otrzy-many od kolegów i przyjaciół, tą drogą skłaam serdeczne podziękowanie

H. MOOR.

4743

Do W. W. P. P.

Abonentów sieci telefonicznej.

Wobec powtarzających się kradzieży w mieszkaniach przez niewiadomych sprawców, podających się za robotników, lub monterów Zarządu Telefonów Sosnowieckich, niniejszym podajemy do wiadomości, że każdy monter i robotnik, zatrudniony na sieci telefonicznej jest zaopatrzonej w imienną legitymację z fotografią.

Uprasza się W.W. P.P. Abonentów dla uniknięcia nieporozumień, żądać w każdym wypadku okazała legitymacji.

Zarząd Telefonów Sosnowieckich.

4241

ZAWIADOMIENIE

Zarząd Stowarzyszenia Techników w Sosnowcu wspólnie ze Stowarzyszeniem Polskich Inżynierów górniczych i hutniczych Kolo w Dąbrowie Górniczej, urządza w 21 czerwca o godzinie 7-ej wieczorem w sali Restury dąbrowskiej odczyt inż. Jana Wojciechowskiego na temat:

„O psychotechnice w przemyśle“

ilustrowany przezorczami. Wstęp dla członków i wprowadzonych gości. 4239

Czerwona wojna.

Sosnowiec, 19 czerwca.

Zaraz po wojnie światowej, gdy umyśli niemieckie były jeszcze chore od wściekłego szaju, gdy mózgi zdawały się kipieć od planów zemsty, jedna idea opanowała cały naród: ugruntowane niemiecko-rosyjskiego przymierza, które miało zniweczyć Francję. Niemcy byli gotowi do przymierza choćby z szatanem, byleby tylko osiągnąć zemstę; nie zastanawiano się wcale nad szaleństwem i grozą tego pla-

nu. Nie chciano myśleć o tem, że Niemcy stałyby się placem boju i podobnoity się do zniszczonej Francji pójnoćnej, i że bolszewizm nigdyby się nie zdecydował na taką wojnę, albowiem byłaby ona równoznaczna z jego upadkiem. Jeszcze do ostatniej chwili nie przestawano snuć fantastycznych planów o takim przymierzu niemiecko-rosyjskiem. Teraz zmienio się wiele. Nietylko w Niemczech są liczar,

LECZNICA OCZY dla chorych na D-r'a medycyny R. SOBANSKIEGO Warszawa, Al. Ujazdowski 37, m. 9. 4182-24

którzy obawiają się wojny z bolszewją, ale nawet w Rosji sowieckiej zapanował nastrój wojowniczy przeciw Niemcom.

Czy jest to spowodowane znanem zajęciem w delegacji handlowej w Berlinie, czy też przyczyna tego zjawiska tkwi w instyktownej, stalej nienawiści słowian do germańców, nie da się określić; może obie przyczyny się na to złożęły, a do tego jeszcze trzecia, to jest sztucznie wpojone przekonanie, że Niemcy stoją teraz w szeregach nieprzyjaciół Rosji. Jeden z korespondentów zagranicznych podaje charakterystyczny obrazek nastrojów, które panują teraz w Rosji.

Wszyscy wolają teraz: wojna przeciw Niemcom. Jak przedstawiają sobie taką wojnę? W szerokich masach naturalnie nie mają pojęcia o tem. Nawet podczas wojny światowej nie wielu studiowało mapy teatrów wojny. Masy, poza bytymi jeńcami wojennymi, ledwie mają mgliste wyobrażenie, gdzie te Niemcy leżą, większość chłopów nie zdaje sobie sprawy, że Rosja niema już wspólnej granicy z Niemcami. Wszystkie pojęcia są pomieszane, mówi się jednem tchnieniem o wojnie z Niemcami, z francuską flotą powietrzną, z Polską i Rumunją. Domorośli politycy, umyślnie przez bolszewików podżegani w swoich wojowniczo-głupich nastrojach, zastanawiają się na wiecach, czy należałoby bić się ze wszystkimi równocześnie, czy też najpierw z Polską i Francją. Agitatorzy rządowi rozdają na zgromadzeniach czerwone małe flagi z napisami przeciw Ebertowi i Stressemannowi i podniecają masę przeciw Niemcom. Przypominają się wypadki z roku 1914, kiedy tłumy zdobyły niemieckie poselstwo w Piotrogrodzie. W prasie sowiec-

kiej umieszczane są gwałtowne artykuły przeciw ministrowi Richterowi i Severinowi, których się obwinia o wypadki w delegacji handlowej. Rocznicza zamordowanej Worowskiego była czczona nietylko oddzielnie, ale także obryzwanymi demonstracjami przed niemieckim poselstwem w Moskwie. Czy wobec tego można się dziwić, że nieświadomym tłumom mówi uporzycwie o wojnie? Nikt nie wąpi, że poza krzykliwymi demonstracjami przez Polse, Niemcom i Rumunji kryje się rząd sowiecki. Sowiety biją się ostatecznego uregulowania stosunków francusko - niemieckich i wnioskują, że to doprowadzi do międzynarodowej koalicji przeciw bolszewizmowi.

Diłaczek dochodzą do takiego wniosku, niewiadomo, ale takie istnieje przekonanie i dlatego rząd podburza masy, aby w ten sposób sterroryzować Niemcy. Bolszewicy wiedzą, że w Niemczech boją się ich tak samo jak francuzów, naturalnie mówia tu o własnych komunistach - pomoc rosyjska moziława jest w najlepszym razie w ewentualnej wojnie z polakami, wykluczona zaś w rozprawie z Francją.

Wypadek w delegacji handlowej jest bez końca wykorzystywany do agitacji wśród mas. Wywoływano wojowniczego nastroju odwraca uwagę ogółu od nieznosznych bólów wewnętrznych, a o to właśnie bolszewikom chodzi. — Wszystkie wojownicze mowy komisarzy, sztucznie aranżowane de-

monstracje uliczne, dążą do skierowania niezadowolona ludu w innym kierunku, ani żelby one same się rozwinęły.

Tłumy atakują poselstwo niemieckie, policja je wstrzymuje, tysiące głosów grozi Niemcom „czerwoną wojną“, aby nie mogli przepuścić kapitalistyczną Francję przez swoje terytorjum przeciw Rosji.

W rzeczywistości te krzyki nie znaczą wiele. Mimo, że Trocki na licznych wiecach oświadcza napuszenie, że Rosja tak samo, jak inne państwa może walczyć na ziemi, w powietrzu i na morzu i że podobnie, jak inne kraje, jest przygotowana do prowadzenia wojny gazowej, nie myślą sowiety w rzeczywistości o wojnie. Jestto humbug i bluff, jakby powzieli amerykańskie. Postępowanie to jest tylko dowodem, że sowiety nie mają nic przeciwko odrodzeniu dawnego wojowniczego nastroju w ludności i że w obecnej chwili przymierze niemiecko-rosyjskie dalekie jest od swego urzeczywistnienia.

Wewnętrzne troski, obawa przed głodem, który znowu zagroza wielkim połaciom kraju, nędza gospodarcza, wyczerpanie fizyczne, oto bólaćki, które trapią sowiety. Z pomocą wywoływania sztucznych nastrojów starają się bolszewicy wzbudzić w ludności większą odporność na codzienne dolegliwości, wskazując im urojone niebezpieczeństwa, które rzekomo zagroząją ich bytowi ze strony zawiistnych państw burżuazyjnych.

Program nowego rządu francuskiego.

Paryż, 18 czerwca.

Na dzisiejszym posiedzeniu parlamentu francuskiego Herriot wygłosił przeszo 2-godzinna mowę omawiając podstawy jego polityki. Herriot zapowiada, że rząd jego będzie rzedem postępu i spokoju społecznego. Wnie-sie on projekt obszernej amnestji,

od której wykluczył hędy tylko zdrady i bunowalicy. Kolejarzy wydłeni za stręk służby z powrotem przyjęci do służby. Rząd przeprowadzi najbialszymi ustawa, znoszącą specjalne pełnomocnictwa, przeprowadzi reformę administracji i reformy prawne,

polegając na wznowieniu ducha republikanckiego w ustawodawstwie.

Rząd ogłosił będzie organizację rządową wśród trzecioklasistów i funkcjonariuszy a w szczególności wśród robotników, będzie dążył do reformy prawa wyborczego w kierunku nadania większej uprawnień klasie pracującej i rozszerzył prawo wyborcze na kobiety.

Rząd zmienił generalnie kierunek Alcaizy i Lotaryngii. Jeżeli musi obecnie bronić równowagi budżetowej, to jednakże dąży do przywrócenia tej równowagi nie powinno się oddać na klasie pracującej. Dlatego rząd będzie dążył do przeprowadzenia reformy podatkowej w kierunku podwyższenia obywateli do świadczeń według stanu majątkowego. — Omdwójni cały szereg zagadnień wewnętrznych Herriot przystąpił do omówienia polityki zagranicznej.

Rząd jego odwołał posła przy Wytykanie i będzie dążył do tego, aby sprawa stonku do Niemiec została jak najrybniej zadowolona w duchu postanowień traktatu wersalskiego. Herriot nie zamyśla utrudniać Niemcom wstąpienia do ligi narodów, ale wymaga od nich postępowania ściśle w myśli zobowiązań międzynarodowych.

Rząd ogłosił utrzymać pokój w ten sposób, że wzmacni ligę narodów i wzmacni Wezły, łączące Francję ze sprzymierzeńcami i przyjaciółmi. Francja przagnie dać przykład polityki pokojowej i lojalności w postępowaniu politycznym.

Rząd Herriota nie wykaże najmniejszej skłonności wobec tych Niemców, którzy pracowali w duchu rewansu i na nowo wznieśli akcję wszechstronną. Co do akcji w stosunku do Niemców, Herriot nie zamierza udzielić udziału urzędników i funkcjonariuszy, którzy wykonywali tylko rozkazy przełożonych. Dla takich funkcjonariuszy zostanie cofnięty nakaz wierności. Wypadek ten zostanie zawile przekazane będą specjalnej komisji.

Odnosnie do stonku do Rosji owoskiej Herriot powiedział, że rząd jego zamyslił w najbliższym czasie przystąpić do przywrócenia normalnych stosunków dyplomatycznych, pamiętając o wielkiej nadształt, przebiegającej razem z francuskim krewem na wspólnych pobojowiskach. Jednakże przy wróceniu normalnych stosunków muszą być wzięte pod uwagę zobowiązania wobec traktatów, dotyczących zażycia.

Rząd wyraża parlament do ścisłej z nim współpracy i roz-

pożyna swą działalność z zwiadowością, że dla wypełnienia tych obowiązków, których się podzielił tylko jeden człowiek z swą swobodą, a mianowicie szczuściwość.

Isba przyszykowała się wydom Herriota z niezwykłym naprężeniem, z rzadka tylko przejawiały wywoły przedstawa ministrowi objawiali zadowolenia, lub sprzeciwami. Zapowiedzi reform wewnętrznych wywołała burza oklasków na lewicy, natomiast przy omawianiu stosunków z Rosją i przy zapowiedzi odwołania posła przy Wytykanie dala się słyszeć sprzeciw. Następnie Herriot pod koniec przemówienia odczytał orędzie prez. Doumergue'a.

Prezydent republiki w orędziu tem powołał się na to, iż on stara się usprawiedliwić zadania, jakie złożył w nim członkowie obu izb — oddając na niego głosy. Prezydent sądzi, że wielki obowiązek, który nałożono na niego wypełni ściśle w myśli przepisów konstytucji i zawsze pozostanie w roli, która określa dla prezydenta konstytucja Rzeczypospolitej.

Francja przagnie spokoju i pracy a w stosunku do zobowiązań międzynarodowych wymaga wyłączenia utrzymywania tego, co oddają jej traktaty międzynarodowe. Prezydent swój urząd uważa za urząd ponadpartijny, ułatwiający mu pośredniczenie w trudnych chwilach pomiędzy poszczególnymi stronicami i izby i senatu. W duchu tej nadpartijności będzie on sprawował swój urząd.

Wiesci! ważne.

— W ministerjum skarbu odbyła się z udziałem przedstawicieli banków narada w sprawie projektu rozporządzenia o unormowaniu stawek procentowych i przewidywanych w obrocie pieniężnym celem ukroczenia lichwy. Przeważała opinia, że mimo wielkiej trudności przy stosowaniu tego rozporządzenia, wydanie jego jest wysoce potrzebne chwili.

— Wobec wysuwanych przez niektórych czynników żądania rekonstrukcji gabinetu, w afersach ministerialnych uważają, że rekonstrukcja ta, lub poszczególne zmiany na stanowiskach ministrów nie mogą stanowić przedmiotu targów między rządem a stronicami, gdyż rząd musi zachować swój pozaparlamentary i ponadpartijny charakter w stosunku do każdego ze stron-

niców z osobna. Zmiany na kierowniczych stanowiskach, jakkolwiek mogłyby być dokonane — nie mogły być w żadnym związku z swobodą uchwalenia pełnomocnictw.

— Prem. Grabkeli zamierza poświęcić nadchodzące lato pracom we wszystkich dziedzinach życia politycznego a z początkiem jesieni przagnie wygłosić w sejmie obszernie expose polityczne, któreby zadośćuczyniło w jaknajszerszym zakresie, wyrażonym z różnych stron życzeniom akontrowań programu politycznego rządu.

— W Piotrogradzie kolegium wojskowe najwyższego sądu esr. rozpoczęło rozpatrywać nową glosną sprawę o spieżgotawo na korzyść Polskę. Na ławie oskarżonych znajduje się szereg oficerów czerwonej armii i oficy, tak doszczętnie zniszczonej, jak i w rezerwie, oskarżonych o dostarczenie informacji, dotyczących stanu sowieckich sił zbrojnych przedstawicielom kontrwywiadu polskiego. Na czelo organizacji spieżgotawki miał stać jeden ze współpracowników delegacji polskiej, był oficer marynarki rosyjskiej.

— Na bankiecie, wydanym przez stowarzyszenie dzieci deparlamentu Gark, na cześć prezydenta republiki, Doumergue wygłosił przemówienie, w którym powiedział: „W ciągu mego 30-letniego życia politycznego miałem możność stwierdzić, że w kraju moim istnieje chęć do życia, co zapewnia zwycięstwo oraz wiara, która gwarantuje promienną przyszłość. Obecnie nie jestem człowiekiem walki. Mój urząd nakazuje mi być ponadpartijni, ale nie ponad republiką i demokracją.”

— W związku z zamknięciem przez kardosa polski gmachu poselstwa angielskiego w Meksyku, „Daily Express” donosi, iż zaopatrzenie gmachu poselstwa w wodę ustalo, a połączenie telefoniczne jest przerwane. W poselstwie znajdują się jednak znaczne zapasy żywności; charge d'affaires angielski Cumings jest przygotowany na dłuższe obłożenie.

— Raport międzynarodowej komisji rozbrojenia przedłożony przez gen. Nolleta Herriotowi, wykazuje złą wle Niemiec, które na każdym kroku omijają postanowienia traktatu wersalskiego odnośnie rozbrojenia.

Raport szczególnie podkreśla pogotowie wojenne Niemiec w dziedzinie fabrykacji amunicyj i sprzętu tujących.

Minister Kiedroń o sytuacji.

Warszawa, 18 czerwca.

Na posiedzeniu sejmowej komisji przemysłowo-handlowej min. Kiedroń przedstawił położenie gospodarcze poszczególnych działów przemysłu. Na polotenie to wpływa zrzucające przez wojnę warsztatów, znikania warunków politycznych, które w pewnych gałęziach (Lódź) odbyły się na rynkach zbytu, wzrosła zależność od niektórych surowców zagranicznych, jak np. w przemysle hutniczym od niemieckich rud i koksu. W przemysle hutniczym jesteśmy w gorszym położeniu od Niemców z powodu konieczności sprowadzania rudy i koksu oraz 10-godzinnego dnia pracy w Niemczech. Ko-

nieczną jest u nas zupełna reorganizacja sposobu pracy i fabrykacji oraz wzrost konsumpcji krajowej. — W przemysle węglowym sytuacja jest znacznie lepsza wskutek obniżenia podatku węgłowego przez rząd i skłonności do dalszej niżki. Osmiogodzinny dzień pracy da się utrzymać, należy tylko dążyć do wzmożenia intensywności pracy. Przemysł wickiencyj przechodził kryzys wskutek braku zbytu. Na ogół sytuacja w przemyśle jest poważna. Dążyć należy do obniżenia kosztów produkcji, oszczędności i powiększenia wydajności pracy. Rząd ze swej strony przyjdzie z pomocą z kredytami za pośrednictwem banku gospodarstwa krajowego, jednak przemysł powinien wzorem tolników starać się o pożyczkę zagraniczną.

Naprężenie w Rzymie.

Wiedeń, 18 czerwca. Sytuacja dla tego jest tak napięta, ponieważ komuniści i inne skrajne żywioły starają się wyzyskać obecną chwilę do zorganizowania strajku oraz manifestacji niezłocznych. Policja występuje bardzo surowo. W mieście skonsygnowane jest wojsko. Można zażyczyć masowy przyjazd faszystów z prowincji do Rzymu, którzy chcą widocznie być przygotowani na wszelką ewentualność.

Komunikat prezydenta rady ministrów ostrzega dzienniki przed ogłaszaniem nieskontrowanych wiadomości. Mussolini i prezydent Rocco odpowiedzialni za rządzący podnieśli wyzwalając kondencję matce i żonie posła.

Macdonald polecił posłowi angielskiemu w Rzymie, aby przesłał dokładne sprawozdanie o ekonomicznych, jakie towarzyszy tragicznemu zgonowi Matteottiego, który był jego osobistym znajomym.

Szefar Fillippiego zeznał, iż auto, którym został uprowadzony Matteotti, zawiózł w myśli rozkazu, najpierw z garażu do ministerjum spraw wewnętrznych, gdzie Dumini awiadł do auta. Następnie zajeżdżał do Piazza San Ignazio, gdzie Dumini odesłał szefara. Następnie dola otrzymał on list od drugiego szefara Fillippiego, w którym było napisane, że ma odebrać sutę na przedmieściu Anierii w mieszkaniu naczelnego redaktora „Corriere Italiano” Quinliti i odstawił auto do garażu.

Według doniesienia z Torynu miał być także widziany dobyteczny sekretarz stanu Finzi, „Corriere Italiano” stanowiąc donosi, że Finzi wzorował po południu miał jednogodzinny rozmowę z Musselinim i jego mieszkańcem. Musselini dał mu do zrozumienia, że powinien prosić o przeprowadzenie śledztwa swego życia prywatnego i politycznego.

Kino „Zajpłota” — Kino „Zajpłota”

Od poniedziałku 16-go do czwartku 19 czerwca, a. b.

— Niebywata sensacja dla Sosnowca —

Watrzącający dramat o albatywym napieciu w 6 wspaniałych aktach p. t.

„KŁY ALIGATORA”

W obrazie b'iora udział dzikie bestie jak: lwy, tygrysy, lamparty, nosorożce, krokodyle, rekiny, oraz mądra małpa „Wipu”, wiersz „Słoń, Laou”, ponadto bierze udział Rafi, młodziwiec o silie Herkulesa.

JANINA LANDRE.

Naszynnik.

Przetłóżył z francuskiego L.

2.

— Dwa lata upłynęły. Klifienka moja przychodziła jedynie po drobne zakupy. Była to jedna z kobiet, dla których nabycie klejnota jest doniosłym wypadkiem. Nęca jej zasłaniem bardzo mało. Był to człowiek stęskniony i poważny, a więc nie należał do ludzi, którzy nas wzbogacają.

— Otdó pewnego dnia znajduję w moim dziennej wiadomości o śmierci pani C., małżonki sławnego dyplomaty. Nie traciłem przez to głowy. Zapamiętałem tem natwio o tym wypadku, ponieważ w owym czasie zdarzył się cały szereg smutnych wypadków:

samobójstwa, operacje z niepożądany wynikami, słowem — mierzało wiele w wyższym towarzystwie. Wyrażając się po handlowemu, śmierz p. C., ale była katastrofą. Natomiast kilku z nas z fakturami w rękę, czekało, by się zgłosił i nieznanymi jeszcze spadkobierców.

— Nie, myślałem już weale o pani C., gdy pewnego dnia, w pozycie popołudniowej, wchodził do mego sklepu jej szanowny małżonek. Dyplomata ten, któregoby można łatwo związać z przedmiotem pogrzebowego, był wdowcem bez zarzutu. Chęć przeto wyraził, że załoga jego odpowiadała wszystkim wymaganiom form i zgadzała się z jego bobem.

— Kochany panie, — rzekł do mnie z głębokim wzruszeniem, — przybywam do pana, ponieważ znam pańską wykreję. Muszę się rozłączyć z klejnotami

mojej żony, z temi kilku klejnotami, które pan jej sprzedał. Oto łanęszek, — trzy pierścienie i naszyjnik z fałszywych pereł, który jej przyszedł na myśl zamówić u pana. Wiem, ile za niego zapłaciła. Tyjać pięćset franków. Wszak prawda? Pan jeden może mi wysławić przysięgę i odkłócić go u mnie napowrót. — Te fałszywe pereły były tajemnicą między nami trzema i muszę oświadczyć, ku pańskiej pochwałce, że cały świat podziwiał jak jako rzecz cudowną o najwyższej wartości.

— To powiedziałszy, mąż podaje mi pudełko, które otwieram. Poznając łanęszek i pierścienie. Ale co do naszyjnika przeł. Mój panowie, jakże zdumienie ogarnęło mnie, gdy go wziąłem w moje bielege palec. Sprzedaniem pięknej pani naszyjnik wartości pięćset pięćset franków, teraz zaś przyniesiono mi ludy, zupełnie

do niego podobny, ale jak! Perły prawdziwe pereły, o cudownym blasku, najpiękniejsze, jakie można kiedy podziwiać. Ten naszyjnik wart był sto pięćdziesiąt tysięcy franków, nie mniej, ani więcej.

— Mąż czekał na propozycję z mej strony. Milczałem może niepokoko go.

— Goidó jestem opuścić coś z tej ceny, — powiedział kilkakrotnie. — Mam zupełnie zaufanie do pańskiej lojalności.

— Ach, mój panowie, właśnie lojalność moja nie pozwalała mi przyjąć do awia. Jestem człowiekiem nieskazitelnym, którego pokusa nigdy nienęcała. Byłbym chętny kupić owe pereły i zapłacić za nie ich rzeczywistą wartość, a interes nie byłby żył. Ale sam fakt omawiania ich ceny wywołałby potok łez. Nie widziałem tych pereł. Tak tedy, wydałem sobie w duchu, pan C.,

będzie dalej optakiwał swą cnotliwą małżonkę.

— Postąpił pan bardzo pięknie, — oświadczył jedena ze słuchaczów.

— Prawdziwiego po bohaterku — dodał drugi.

— Zadowoliliśmy się jedynie, — zakończył otyły jegomość swoje opowiadanie, podaniem panu C., adresu jednego z moich kolegów zawodowych. Ten okazał się delikatny w imię swojego. Zapłacił za naszyjnik cenę żądaną, pozostawił wdowcy jego urządzenia niezamęczane a co do mnie sądził, że snęła swa obojętność, odsiępnąc mi część zysku, który spał na niego tak niespodziewanie.

— Ten człowiek był bez wątpienia człowiekiem psychologiem, zauważył jeden ze słuchaczów.

Proces o zbrodnię krakowską.

(Od wł. koresp. „Iskry”.)

Kraków, 17 czerwca.

Przebieg dwunastego dnia rozprawy nie przyniósł żadnych interesujących szczegółów. Trybunał w dalszym ciągu przesłuchiwał świadków, których zeznania nie dostarczyły wiele nowego materiału dowodowego.

Ciekawym momentem były zeznania świadka Abrahamera, dotyczące rewolwii, która bojowniczo przystąpiła w jego mieszkaniu, rzekomo w poszukiwaniu skrytki policyjnej. Pozostało kwestią niewyjaśnioną, dlaczego „bojownicy” szukali policyjnie specjalnie w kredensie i w kasie.

Zeznania świadków Bogdanki i Kowalka, podejrzanych równo-

ześnie o to, że brali udział w rozruchach obciążają szczególnie osk. Świechę. Onaj świadkowie stanowczo twierdzili, że wdziałeli z karabinem w rękę.

Tak samo obciążają zeznają w stosunku do oskarżonego Klebana, świadkowie Szymczyk, Jurkiewicz, Fiodorow i Long.

O godz. 2 i pół popoł. przewodniczący rozprawy odczytał, zawiadamiając ławę sędziów przystępujących i obrońców, że na przestępstwo rozprawiać się będzie przez 5 dni w tygodniu, tj. co dzień z wyjątkiem sobót i niedziel.

St. B.

Na Święto Bożego Ciała.

Z sądów plynie woń kłębami Od akacji, śniączki białej, Oto święto zaś świętym, Oto dzisiaj: Boże Ciało.

Wroczystość Bożego Ciała, to najwspanialsza ze wszystkich kościelnych i świeckich wroczystości kościelnych. Jakkolwiek pamiatkę ustanowienie Najśw. Sakramentu Eucharystji obchodził, a o d. 16 i 17 trynasko-katolicki razrocznie w wielki czwartek, a codziennie odnawia ją w każdej mszy 5-ty i w 6-tej komunii, to jednak dla większego uczczenia Boga, ciętlem żywym wśród nas obecnego i na podległą za tę niesłychaną łaskę, papież Urban IV, bullą z dnia 8 września 1263-go roku, ustanowił osobne święto dla Rzymu, pod nazwą „Festum Corporis Domini”, a następcą jego kłębem V, rozciągnął je na świat cały. Obchodzone to święto od początku, podobnie jak i teraz, nabożeństwem pod gołem niebem, oraz procesją po mieście z wystawieniem Najśw. Sakramentu i czytaniem ewangelii świętych, przy 4-ych, umyślnie na ten cel urządzonych, ołtarzach, — a male dzieci w wianeczkach na główkach, n b y aniolki zeszie wprost z nieba, aniły pod stopy Boże nąpikniejące rżb i zioła pachnące. Dla dodania większej okazałości królowskiemu pochodowi Boga, obchodzone ze sobą

wszystkie ozdoby kościelne, jak: chorągwie, posągi i obrazy święte, a uczestnicy orszaku zbrojnego, czy to móżł, czy w nąpady, jak na festyn dworski, naborajniejsze przywdziewali stroje. Wiosenne pogodnie powietrze sprzyjało podnieśnieniu nastrojów i uczuć. Najpiękniejsza ze świątyń, ręką samego Stwórcy wzniesiona, z błękitną kopułą u szczytu, pozwała łatwiej rozmodliłnion dużym wzbłć się ku wyżynom. Słoneczna łampa u stropu, i e u widomy symbol pojęci ławki Boskiej, plynącej z nieba, rozjaśniała światła barwy pochodu, nąpajniąc serca radosną nadzieją przyszłych błęskiemich rozkoszy. A w tych złożeń błaskach, na tle błękitu i zieleń orszak mistycznego nastroju — promienia, wzniesiona wysoko w górę, złoła monstrancja — hypnotyzowała dusze widokiem obecności i bliskości Boga, pętującej zapal religijny u wierzących, a podziw, zardżód, oraz zabobonna trowęg budząc u pogani i wrogów kościółta 5-go.

W Polsce święto Bożego Ciała zaczęto obchodzić ku końców XIII-go wieku. Były to czasy nągorętszego, religijnego nąpicią

uczuciu nas — epoka, z której posiadamy cały szereg polskich świątch; jak błogosławiona królowa Kinga, śla Jadwiga, św. Salomeja śla Bronisława, śly Jaćk Odrowąż i t. d. To te 2 święto wprowadzone świąt i przyjęto z entuzjazmem, gorącością i namaszczaniem, — a prawo ubierania u siebie ołtarza ubiegano się, jako o zaszczyt największy i prześlano s i e w składaniu ołtar na ten cel, — ze skarbców i łochów wydawano klejnoty, jedwabie i złotogłowie ze skrzyń, — domy ogączano z ozdób, a ogrody z kwiatów, byle tylko godnie przysposobił ołtarz, na którym spoczął podczas procesji, Pan nad Paną.

Zarówno jak Rzym we Włoszech, tak w Polsce przodował w tem nabożeństwie Kraków. Przeciął okazywać z każdego kościoła w imię święto wychodził procesja tak że nie było ulicy w mieście, po której orszak z Panem Bogiem e poseszi — aż miasto całe pachniało i mienilo się od rozsypanego po niem kwiecica, które Jezusowi spąno pod nogi. Ale najuroczystsza i najwspanialsza ze wszystkich była zawsze procesja ta, zwana Manącka która w ostatni czwartek oktawy Bożego Ciała odbywała się po rynku. Na tę procesję ściągali się także ludność z okolicznych w s i, strojna w białe kierzcie, czerwone rogatywki i wyszywane kolorowe gorsety, nąpawiali się nawet podmasz górali — z odległych o mil kilkanaście Tatr. Na czole szedł król i królowa ze świąt i duchowieństwem — dalej księżątka, rżczek, huszary skrzydłata, szlachta, mieszczanie, cechy, bractwa, lud, a każde zgromadzenie ze swym szaradarem, a wszystko przyozdobione odświętami i uroczystymi mianami, — te tylko stroje i zbroje ląyswały w słońcu, łopotaly się skrzydła i chorągwie, węc było na co patrzeć nie tylko z pobobnością, ale przez ciekawość sama.

Wieczorem grywano publicznie na placu Manąckim religijne misteria, za które to widowisko cieszył się Kraków przez rok cały.

To wszystko w miniaturze, jak dziś, odbywało się po innych miastach, miasteczkach, wsiach kościelnych, przyczem i ja k e w mieście i inne wiosenne święta, ną mogło się obyć u nas b e w zieleń i kwiecica. To też w Boże Ciało, odwieczny zwozwał w Polsce, — każe świątelić w kościołach wianuszki z wonnego zia!

Wszystkim, którzy wzięli udział w odprawieniu na miejsce wielkiego spoczynku drogiem nam zwlok

ś. p. Józefa Skowronskiego

akładają tą drogą serdeczne podziękowanie

Zona i rodzina.

4243

Sukno

bilardowe

i powozowe

PIAST — SOSNOWIEC.

4240

Kronika.

Kalendarzyk.

Dziś Boże Ciało.

40

Jutr Sylwesterza.

Wech. ślodka 3.20

Zach. 7.49

Czwartek.

Na urlop!

Jestem dość strasznie i życia rad, Snuąc z radością aż do stropu. Jaką piękniejszą teraz świąt, Gdyż zaczął pierwszy dzień urlopu

Jak to przyjmie znikną gdzieś. Gdy człowiek jest już na urlopie; Oświeć jakąś głuchą wieś, Słuchasz wczwiasz, z tego rad, Gdzie piatr powietrze czyje złopie.

Sonowje lasek, ziałał łak, Tam dalej plynie srebrna rzeka, Z gospoi trocch brudnych rak, „Prosto od krowy” masz fir kłak.

Pachnie łak nawoń, pachnie kwiat, Rżczy bydelko, nucz, plaki, Słuchasz wczwiasz, z tego rad, Ze twym zegarem czyje złopie.

Jyś się sobie! — Biedny ten, Kto w miejskim żyje wciąż urlopie — Chętnym jest takie życie — ten: Wczwiec na platem czyj urlopie.

Czwiek.

Lekarz-Dentysta

Maria Bitny-Szlachta

LECZY DENTYSTYK, ZIŁB DENTY, Pracownia zębów sztucznych.

Przyjmie od g. 9—1 przed poł. 2—4 i od 7—p. p. (oprócz ślodzi i świąt), ulica Malachowskiego 16, II p. w SOSNOWCU.

Lekarz-Dentysta

R. Erlich - Blumenfruchtowa

Będzin, Sączewska 15.

dom Tilla (2-gie piętro)

przyjmie codziennie prócz niedziel od 10 dol do 3 do 6.

PIERRE VEBER.

INTRUZ.

Pan de Briancourt wstał w roku 1924, przetywszy całkę o ślęmdzięłał zim. Bo koniec końców trzeba kiedyś skończyć. A krewnym swym (dosyć zresztą dalekim) pozostawił ogromną fortunę.

Należało zatem znaleźć ostatnie mieszkanie dla bogatego wujaszka. Kuzyn Piotr uczył się zaniegro i zaproponował mu co nąspójne:

— Jestem pewny, mo kocham, że nie macie pojęcia o tem, te można kupić gotowy już grób? To łakre proste! Jakiś powiędzym p. Durand posiada grób na osiem osób. Ale rodzina rozproszona po świecie nie spoczywa w gróbach familijnych. Cóż robi p. Durand? Sprzedaje miejsca te innym nieboszczynom!

— A co na to administracja?

— Nic! Cóż ja to może obchodźli jeżeli więc się zgadzacie, to poszukam dla naszego wujaszka takiego familijnego pensjonatu. Zaspokradzimy w ten sposób mność pieniędzy!

I oto p. de Briancourt, własy za swego życia posiadł własny plac w Paryżu, zamek na wsi i Danoelle, po ślmerci dostał się jako intruz do grobu familijnego zanej rodziny Bojn Larrette, rodziny dawno już wygasłej, która odnajmowała ostatnie mieszkanie. Była to niezwykła sytuacja, ale czyż nie jest napisane:

Ostatni zostaną plerwszymi?

„Spłrytyści twierdzą, że dusza nie tak szybko opuszcza ciało. Trwa to podobno przez jakiś czas. To też po denerwującym przeżyciu spronu p. de Briancourt znajdował się w stanie „wymczawym” jeżeli się tak wyrazić można.

Czuł dokładnie wszystkie pe-pyettey awego pogrzebu i muzykę, nabożeństwo w kościele i umieszczenie go w grobach.

Ale z tej ostatniej chwili skorzwała dusza p. de Briancourt i opuściła swą doczesną wlokwę. Na cementarzu było już zupełnie ciemno, gdy p. de Briancourt, czylł jego dusza, wyszedł na pogrzebową siediłą już cztery inne dusze i używały wierzynego chłodu.

Dusze te nosiły jakąś przeczuczą i nieustanną odzież i zwróciły swe żrenice na p. de Briancourt.

Poczem wszystkie cztery powstały z miejsc i złożyły powiatalny ukłon, przyczem dwie dany, jedna starsza a druga młodsz, dygnęły, a męczyżni skłonił głowy. P. de Briancourt również się ukłonił.

Starszy z męczyżyn rozpoznął rozmowę:

— Panie — rzekł — jestem szczęśliwy, że mogę pana powitać. Jestem, (czyli właściwie był) panem Bojn - Larrette, fabrykantem guzików, zmyrliam w sześćdziesiątym roku życia, roku panisnego 1860.

Oto moja niepożyczona wdowa z domu Gauduche, która zmarła w roku 1870, oto mój syn Ernest zmarły z powodu utratki z konia, a to jest córka mogo Elwira, zgłasza z nieszczęśliwej miłości w roku 1844. Mam przyjemność z p. de Briancourt, czy tak?

— Edmęsz — Józef, ostatni zmarły, więc pozostałam kawalerem. Spędziłem życie na spacerie, miłości i polityce. Umierał jako senator i oficer legii honorowej.

— Pan raz przyjął moje serdeczne życzenia, panie! Ucieszkamj swoie niematerialne wdanie. Taki gość czyni honor naszemu

skromnemu grobowcowi. Los chce, byśmy tu mieszkałi razem, aż nas nie wymiecie stąd jakaś pięciopiętrowa kamienica. Ja i moja rodzina uczynimy wszystko, by uprzyjemnić panu te wspólne pobyt.

— Panie — rzekł p. de Briancourt — jest mi niezmiernie przykro, że natuszyłem, choć zupełnie mimo mego woli, spokój pański i pańskiej rodziny.

— Muszę przynająć żeśmy się trochę obawiali, gdy otwarto groby, ale Opatrzność zesłała nam człowieka z dobrej rodziny, którego serdecznie witamy.

— Proszę pana, niewiem doprawdy jak panu żądawkawa.

— Uczył to pan nąpjejdy, gdy udzielił nam pax informacji co do ostatnich wydarzeń w Francji. Czy Francja jest w dalszym ciągu republiką?

— Ależ więcej niż kiedykolwiek — zawałot p. de Briancourt — francuzi są ciągle jeszcze zawziętymi republikanami, co zre-

dłuższej chorobie na zapalenie płuc, wyjechał w sobotę z Sosnowca na wypoczek letni.

Podziękowanie. Zarząd komitetu opieki nad przytuliskiem dla sierot okręgu dąbrowskiego w Niegowianach składała tą drogą jak najserdeczniejsze podziękowanie: 1) komitetowi tygodnia „Chleb głodnym dzieciom“ w Dąbrowie za łaskawo wplacenie do kasy przytuliska tytułem 213 czystego zysku z zorganizowanej kwesty sumy 1.531.032.000 Mg. — 850 zł. 57 gr.; 2) WP. Hr. Sągajłowej w Niemczech za wplacenie jednorożowej zapomogi w wysokości 12 złotych; 4) WP. Hr. Poteskiej za jednorożową zapomogę w wysokości 4. mł. mł. 1. Jeden męz. żyta; 5) wychowankom państwowym preparaty nauczycielskie w Dąbrowie za wplacenie 46 zł. 63 gr. tytułem jednorożowej zapomogi.

Walne zebranie akademickie kółka zagłębian. W dniu 1 czerwca r. b. odbyło się walne zebranie członków akademickiego kółka zagłębian, ośrodka warszawskiego, na którym wybrano zarząd na rok akadem. 1924/25. W skład zarządu weszli: jako prezes Jan Suchorzewski z Dąbrowy, jako wiceprezes Władysław Malysa z Sosnowca i Stefan Bielecki z Dąbrowy. Na sekretarza wybrano Marijana Wołkiewicza z Będzina, na skarbnika Bronisława Kęka z Dąbrowy. W sprawie wszystkich sprawach akad. kółka zagłębian w Warszawie należy się zwracać do prezesa kółka J. Suchorzewskiego w Dąbrowie, stacja kolejowa, lub do sekretarza M. Wołkiewicza w Będzinie, ul. Szczęśliwego 9 m. 4.

Koniec zarazy plucnej. Od dłuższego czasu w Sosnowcu panowała wśród bydła zaraza plucna. Najbardziej zaraża dala się wezaki obrze dowo renowardowskiego. Obecnie zaraza wśród bydła już nie istnieje, wobec czego zakaz wywozu i wyprawozowania bydła z Sosnowca został zniesiony.

Zakończenie roku szkolnego. W niedziele obędzie się uroczyste zakończenie roku szkolnego w szkole dokształcającej miejskiej. Uroczystość rozpocznie się nabożeństwem o godz. 9 rano, poczem pochód uczniów i

zaproszonych gości uda się do gmachu szkoły technicznej, gdzie będzie rozdane świadectwa z ukończenia kursu.

Fałszywy alarm. Onegdaj strażę ogniową w Sosnowcu zostali zaalarmowane doniesieniem o wybuchu pożaru na ul. Będzińskiej. Po przybyciu straży na miejsce wskazane okazało się, że alarm był fałszywy. Policja w sprawie tej wszczęła dochodzenie.

Ze sportu. W niedziele odbyły się na boisku klubu sportowego „Naprzód“ w Dąbrowie zawody lekarskie w pilkę nożną, pomiędzy t. k. o „Swift“ i a. k. s. „Naprzód“ I.

Wynik: 4:2 na korzyść „Naprzodu“.

Gra była dość interesująca.

„Psychotechnika w przemyśle“. Stowarzyszenie techników, łącznie ze stowarzyszeniem polskich inżynierów górniczych i hutniczych, koło w Dąbrowie Górniczej urządza wspólnie w sobotę 21 b. m. odczyt p. t. „Psychotechnika w przemyśle“.

Przyjazd wojewody. Zapowiadany na piątek przyjazd do Zagłębia nowego wojewody, p. Manieffa, miał być zamiatane przesunięciem we wszystkich sferach, będzie to bowiem nie oficjalna wizyta, lecz dokładne zaznajomienie się z całokształtem życia powiatu naszego.

P. wojewoda zapozna się z działalnością władz administracyjnych oraz organizacją samorządowych: powiatowych, miejskich i gminnych i dokona lustracji komendy powiatowej, komisariatów i posterunków policji państwowej. Jak stylizujemy celem przyjazdu p. wojewody jest wejście w ochoty kontakt z przedstawicielami wszystkich bez wyjątku warstw społecznych i poznanie najaktualniejszych potrzeb miejscowych, wreszcie zetknięcie się z przedstawicielami organizacji robotniczych, zwiedzenie warsztatów pracy, instytucji opieki społecznej, robot i urządzeń samorządowych.

W ostatnim dniu swej bytności w Zagłębiu, p. wojewoda zwiedzi szereg dużych zakładów przemysłowych, poczem wyjedzie

na wizytację pow. częstochowskiego.

Uroczystość szkolna. W ub. sobotę zakończono rok szkolny w państwowym gimnazjum męskim w Dąbrowie.

Po wysłuchaniu w kościele nabożeństwa, uczniowie wrócili do gimnazjum, gdzie nastąpiło rozdanie matur.

Wczorajem, uczniowie urządzili w r. s. u. r. i. e. mielcowe przyjęcie abiturientom, gdzie przy udziale grona profesorów, stępowano kilka godzin wśród niezwykle serdecznego nastroju. Świadectwa doirzadzali w tym roku otrzymali pp. Stef. Bagieński, W. Baranowski, R. Dobkiewicz, E. Dampfski, I. Gasiewicz, K. Guszowski, K. Konopka, S. Kosobudzki, H. Krzemieński, I. Oleś, S. Rosik, L. Szymczyk, J. Wejtko, A. Włocławski i Br. Zemla.

Na samopomoc. Uczniowie seminarium nauczycielskiego w Sosnowcu, pragnąc zdobyć pewien fundusz na samopomoc szkolną, urządzili w ub. wtorek popół w Dąbrowie, złożony z dwu edmośdówek, występów chórnych i popisów orkiestry. Celem była nadszpedzenie udatną i p. imlela może być dumny z wyników, zarówno bowiem odbywa obrząki sceniczne, jak również popisy chórów i orkiestry były bez zarzutu.

W orkiestrze udział duży zgranie, co jest wynikiem obodolnej pracy litrowania i zespołu w chórach, jedynie odewało się brach podawaty, t. i. basów, co ze względu na wiek uczestników, jest zupełnie zrozumiałe.

Wszystkie produkcje ogólnie się podobały i wykonawców darżono rżęsimi oklaskami.

Wynik kasowy napewno będzie znaczący, publiczność bowiem dąbrowską, gdy chodzi o przyświec z pomocą młodzieży naszej, która w tak trudnych warunkach zdobywa wiedzę, stała niestety stosuje dziwną obojętność.

Lustracja gmin. Od dn. 10 do 15 b. m. delegat wojewódzki, p. Jurlew, dokonał lustracji gmin w pow. będzimskim i magistratu Czeladzi.

Naogół odniósł p. delegat dodatnie wrażenie z lustracji.

Nowy wójt. Na zebraniu gminnym w Bobrownikach wybrano nowego wójta, p. M. Rabzysłę i zastępcę, p. St. Domeckiego z Dobieszowic.

— Nieestety — odrzekł p. Boia-Larrette.

— No widzi pan, podatki pozostały. Wszystko pozostało. Mamy zdradzonych mędzów, zaciężnikom, oszustów, egoistów, zapoznanych apostołów, artystów, przepiędów, słowem cały personel ludzki, jaki istnieje już od początku świata!

— Dostyc, panie, dostyc — krzyzał p. Boia-Larrette. Czy to możliwe, by w ciągu V wieku świat zmienić się w ten sposób? Czy jesteście przebiegłi bardziej szczęśliwi?

— Szczęśliwi? Zapewnie nie. Dużo się zmieniło od pańskich czasów, ale złość ludzka się nie zmieniła! Ludzkość musi tak samo pracować i tak samo cierpieć jak dawniej! Te same uczucia i te same namiętność powodują te same cierpienia. Kochankowie są samo się nie roznieją, jak przedtem! I tak! Urodziła się i umierała iść sposób życia i umierała iść coż to pomogło? Czy za pańskich czasów były podatki?

— Nieestety — odrzekł p. Boia-Larrette.

— No widzi pan, podatki pozostały. Wszystko pozostało. Mamy zdradzonych mędzów, zaciężnikom, oszustów, egoistów, zapoznanych apostołów, artystów, przepiędów, słowem cały personel ludzki, jaki istnieje już od początku świata!

— Dostyc, panie, dostyc — krzyzał p. Boia-Larrette. Czy to możliwe, by w ciągu V wieku świat zmienić się w ten sposób? Czy jesteście przebiegłi bardziej szczęśliwi?

— Szczęśliwi? Zapewnie nie. Dużo się zmieniło od pańskich czasów, ale złość ludzka się nie zmieniła! Ludzkość musi tak samo pracować i tak samo cierpieć jak dawniej! Te same uczucia i te same namiętność powodują te same cierpienia. Kochankowie są samo się nie roznieją, jak przedtem! I tak! Urodziła się i umierała iść sposób życia i umierała iść coż to pomogło? Czy za pańskich czasów były podatki?

Wczoraj odbyło się w starostwie zaprzysiężenie wybrańców; nowym wójt obierawie w przyszłym tygodniu urzędowanie.

Odwolanie. Z powodu sprzedaży niezacnej liczby biletów loteryjnych na przyłukie alocery w Niegowianach, komitet opieki nad przytuliskiem odczytł ciągnienie na dz. 10 lipca r. b.

Zdżiczenie. Mieszkańcy Słeska byli onegdaj świadkami następnego akciji sceny.

Srodekim ulicy kroczylo trzech kompletnie pijanych osobnikow.

Pierwszy z nich, zaciżając się, wygrzywalo na harmoni „Kto się w opiekę“.

W pewnej odległości, postępowo bardzo niepewnie d p d p d p d trumienne, niosąc p o d d p d trumienne, ze zwlokami dziecka.

Wreszcie pochód zamykali trzeci drab, leżąc taki jak przyłuk, iż co chwila upadał na bruk.

Obrz. Wczoraj, powiszyli swiadcy o niebawemem zdżiczeniu pewnych sfer, które nawet w pewnych sferach ujawniają całkowity zanik uczuć.

Z kina „Zacisze“. Biorąc pod uwagę obecną stagnację i jednocześnie wielką drożyznę filmów, dotychczas program jest fenomenalnym. Spieszcie zobaczyć, a nie spóka was zawód.

Ze Śląska.

Przejęcie hut Królewieckiej i Laury przez rząd polski? „Kurier“ Królewiecki, hurtki donosi o układach zjednoczonych hut „Królewieckiej“ i „Laury“, prowadzonych w Warszawie w sprawie przemienienia tego przedsiębiorstwa na polskie. W układach tych brał udział Schwabach z Berlina, Bosel, Weimann, Koriaty i Biłski. Udział zarządu polskiego w tem przedsiębiorstwie jest zapewniony.

Zjazd techników polskich w Katowicach. Od 20 do 25 b. m. obędzie się w Katowicach szósty zjazd członków staję delegacji związków technicznych w Polsce, połączony z walnem zebraniem związku inżynierów I techników województwa śląskiego. Otwarcie zjazdu nastąpi w piątek przed poł w sal ratuszowej. Uczestnicy zjazdu zwiedzą niektóre zakłady przemysłowe. Poweł Polak zadmistratorskie im swój aparat radiotelegraficzny.

Włamanie. W Rybniku włamano się przekoło do warsztatu stolarskiego Szomburga, któremu skradziono różne narzędzia, wartości I miliard marek. Do stała się zwałka kolonijalnych Hegera w Rybniku włamał się w noc złodziej i skradł wielki zapas towaru, lece polską kryminalna wkrótce wytopiła ich i arestowała. Z mieszkalni piekarnika Zawall w Michałowicach nieznan złodziej skradł 2 i pół milijarda marek w gotówce, złocie pierścień i gardercio.

Arestowany bandyta. Policja arestowała robotnika Wawrzyńca Hełmickiego z Brzezink, który był członkiem bandy Pylpacza z Janowa. Równocześnie arestowano jego kochankę, niejaką Bolkówną z Janowa, która bandę ukrywała.

Obława. W Rybniku urządzo obławę policyjną na osobny, nie mogąc się wyjęgłiwomow. Zatrzymano też różnych cyklistów, nie będących w posiadaniu ze-

Lekarz-Dentysta EUGENJA LEBENBAUM

przyjmuje od godz. 10-1 i od 3-7
Będzin, Kołłątaja nr. 46.
Specjalista pracownia szluczkich zębów.
4247-12.

wolę na jarek rowerem. Aresztowano w końcu kilku młodych ludzi, którzy uchylić się od służby wojskowej.

Z kraju.

Poznań. Dowcipny figiel wyplatao kilku akademikow w Poznaniu. Ulo o pibięgim tygodniu. W czwartek o godz. 5:30 popołudniu ukazał się na dworcu zakurzony samochód „Berlietta“, w którym znajdowało się trzech osobników w turbanach, szofer, oraz pan w cylindrze. Był to zapowiadany przez „zawsze dobrze poinformowane“ pisma członkowie zarządu Beludystanym „Uziem-afra“ oraz jałd katali krwi z dynastji „Berl“. Towarzyszy im przedstawiciel zarządu polskiego, a sekretarz postelstwa w Angorze“ okazał wobec komisarza policji dworcowe swoje zdziwienie z powodu nieprzygotowania przyjazdu dla dostojnych gości „mimo“ wystanego I granicy telegrama.

„Dostojni goście, niezrażeni brakiem delegacji na dworcę, kazali się wieść do miasta, gdzie zwiędzili kolejno plac wystawowy, podwórcze zamkowy, Uniwersytet, Teatry miejskie, Rytnu, odwach na Starym Rynku itd. Za wolno jadącymi na samochodzie biegle walczyli ulicami, wykrzykując na ich cześć, a policjanci salutowali przejeżdżających. Przed zamkiem utworzył się taki tłum, że musiał im torować drogę policjant koony.

„Dostojni goście“ odwiedzili kilka znanych i l m w okolicy Starego Rynku i ul. Nowej i informowali się o naszych stosunkach handlowych, gdzie przez ul. 27 Grudnia na życzenie jednego z gołychych gości, mijsja zatrzymać się przed atelier fotograficznym p. Markiewicz, gdzie dokonano magawowego zdjęcia „wycieczki zagranicznej“. Na ulicy zgromadził się tłum, który obserwował ich, tak, że tramwaje stały na parę minut.

Go. 7 i pół mijsja zniknęła w tajemniczy sposób z Poznania. Przypuszczalnie wdała się w tę sprawę policja śledcza.

„Przejędł Poranny“ dodają: „Według krzącących wersji było to kilku akademikow, którzy założyli się o grabną samę z jednym z tutejszych fabrykantów że przez kilka godzin będą udawali się wycieczką zagraniczną i że ukąją się na najruchliwszych ulicach Poznania. Zakład wygrali, a jak się okazało, nabrali bardzo wielu ludzi na kawał“.

Należy zaznaczyć, że nie wszystkie pisma „pobieżnie“ daly się włączyć na tę „kaszę“.

W sali ogrodu zoologicznego wygłosił poseł leży Zdzisławowski, prezes komisy budowlanej odczyt o sytuacji finansowej państwa, zorganizowany przez mi-

scowy sekretarjatu zw. lud. narod. Zapowiedź odczytu wywołała silne zainteresowanie, w skutek czego sale wypełniły liczną zastępczość członków i sympatyków związku. Prelegent omówił całokształt naszej sytuacji finansowej, okazał jej momenty najwęższe, zanalizował wszystkie dziedziny życia gospodarczego, podkreślając przelomowy moment, w którym się znajdujemy i zapowiadał do solidarnej współpracy wszystkich czynników na drodze ku ostatecznemu zrealizowaniu sanacji.

— Odbyły się tu regaty na łozie w Nowym Porciu przy udziale zawodników z Gdańska i Niemiec. Barwy pelskie reprezentował polski klub wioślarzy poznański. Odbyło się 17 biegów, w których brało udział 17 esad o 399 wiosłiarzach. Najwyższe zainteresowanie wywołał bieg czwórek wyciągowych. Po zwyciężeniu w b. ładnym stylu wygrała osada z Poznania, b. i j. c. najbliżej współpracownicy rzeszy niemieckiej, i Gdańska.

Sprawy górnośląskie.

Warszawa, 18 czerwca. (Tel. wł.). Rada ministrów uchyliła punkt czwarty uchwały rady ministrów z dnia 6 lipca 1921 r. w sprawie wykonania francusko - polskiego programu gospodarczego na G. Śląsku, upoważniając ministra skarbu do przegrzebia z ręk polskiego banku krajowego na rzecz polskiego banku wszelkich akcyj w przedsiębiorstwach górnośląskich, do wykonywania praw z tego tytułu wynikających, do wydania właścicielom pełnomocnictw delegatom skarbu państwa w po-

zostałych przedsiębiorstwach oraz do wyznaczania delegatów w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu. Uchwala rady ministrów z dnia 18 b. m. jest konsekwentnym rozwinięciem uchwały rady ministrów z dnia 10 marca b.r., która uchyliła delegację polskiego banku krajowego do wykonywania praw skarbu w stosunku do Skarbofermu, powołując na ministerium przemysłu i handlu na drogę dążenia do praw skarbu, mimo to nie udzielił państwa w pozostałej reszcie przedsiębiorstw górniczo - hutniczych na Górnym Śląsku.

Pogoda na dziś.

Pochmurno, mlejaski opady, słabe wiatry lokalne.

Giełda.

(Notowania w złotych).

WALUTY.

Warszawa, 18 czerwca.

- Dolar — 5,181/2
- Funt — 22,43.
- Parыз, za 100 fr. — 28,52
- Szwajcjarja, za 100 fr. 91,561/2
- Włochy, za 100 lirów — 22,40
- Praga czeska za 100 k. 15,25
- Wiedeń, za 100 tyzyszy koron austr. — 7,321/2
- Bony aote — 0,73.
- Pozyska dolar. — 2,65
- Rubel zlay — 2,68.

GIEŁDA GDANSKA.

Gdańsk, 18 czerwca.

(Notowania w guldenach)

- Dolary — 6,79
- 1 złoty — 1,111/2

A K C J E (w złotych)

(Cedula giełd warszawskiej z dn. 16.6.1924.)

- Bank Dyskontowy 4,70
- Handl. 6,25
- dla Handl. 1,40
- Kredytowy 0,40
- Przem. War. 2,00
- Handl. Poz. 3,00
- Powaszcz. Kradyt. —
- Przem. Lwów —
- Zachodni 1,85
- Zw. Ziemian 0,30
- Zjedn. Ziem. Pol 1,30
- Zw. Sp. Zarobk. 3,84

- Borkowscy 0,83
- Cerata —
- Chodorów 4,80
- Czarak 0,60
- Cegielnia 0,50
- Cukier 3,40
- Czestolice 1,60
- Chmielów 0,60
- Drzewo —
- Dźwignia —
- Elektryczność —
- Fitzner 3,50
- Firlej 0,45
- Gosławice 1,15
- Grodzisk —
- Hurt —
- Haberbusch 5,25
- Jabkowsky 0,17
- Klucze —
- Kijewski 0,22
- Lilpop —
- Konople —
- Korak —
- Kabel 0,60
- Lombard 0,45
- Lenartowicz 1,15
- Łazy —
- Mordziejów 4,90
- Michalow 0,55
- Nebel 1,60
- Norbitt 0,60
- Orłowski 0,20
- Ostrowite —
- Ostrowiec 6,40
- Plac 0,42

Kraj, w którym niema rozwodów i kłótni małżeńskich...

Mał żona mała „wolna reka”. — Istnieje nawet „wymiana żon”. — Kobiety nie muszą gotować. — Fak dziejo się u eskimosów.

Zajęte, że kraj eskimosów można nazwać krajem szczęśliwych małżeństw. Tam bowiem, mąż chociaż jest panem domu nie zaszyty to bynajmniej, aby miał przemocą narzucić żonie swoją wolę. Jeżeli np. eskimos chce pojąć drugą żonę, to musi otrzymać na to pozwolenie innej żony i zwykle otrzymuje je bez oporu, ponieważ małżonka eskimosa jest zadowolona, jeśli może mieć towarzyszkę w domu i pomagać przy robocie.

Jeżeli żona jest bezdzietna, to sama nieraz prosi męża, aby sobie wziął drugą żonę, ponieważ dzieci stanowią radość i szczęście w domu.

Żona eskimosa rzadko odczuwa zazdrość w stosunku do drugiej żony swego męża, przysnajmniej dopóty, dopóki mąż obie żony traktuje z równym szacunkiem. Mąż może nawet za zwolnienia żony odpowiadać się na pozamałżeńskie przygody miłostki.

Jak na nasze polojcia, ocebliwa tu może podstawa szczęścia małżeńskiego, ale bardzo pewna.

Wśród eskimosów panuje swobodny rozwój, nie tylko w wieloletniemu jest uwolnionym, ale i wieloletniemu. Jeżeli jakiś szczerp ma więcej mężczyzn, jakimi posługują się europejskie żony, zdradzające mężów, ponieważ mąż z pewnością zezwoli jej, aby z tamymi przez jakiś czas żyła. Jeżeli kochanek żony znowy, to bardzo często zdarza się na pewien czas wymiana żon

za wzajemną zgodą i porozumieniem. Po pewnym czasie wszystkie wraca do dawnego stanu wobec tego jak rozwód lub powrotne małżeństwo, etają się zbiteczne.

Starcia na tle kulinarnym tak częste u małżeństw cywilizowanych, u eskimosów są prawie nie do pomyslenia, ponieważ pokarmy swoje spożywały przeważnie w stanie surowym, wobec tego żona nie jest zmuszona do studiowania sztuki kucharzkiej. Natomiast ważniejszą rzeczą jest umiętność zycia futer oraz rozbiieranie zabitych zwierząt z anatomiczną dokładnością, jako też suszenia środków żywności na zimie.

Na dalskiej północy, całe życie oparte jest na zasadzie użyteczności. To, co jest pożyteczne, uważane jest za etyczne. Życie i u d z k i e asanowane jest dopóty, dopóki ono posiada praktyczne znaczenie. Kiedy kobieta zastępuje się i nie może już pracować dla awolch, wówczas sama nieraz wyraża życzenie, aby ktoś z młodszych pomógł jej świat ten doczesny opuścić. Gdy sędziwa babcia pragnie już umrzeć, to z pewnością znajdzie się jakiś członek rodziny lub przyjaciel, który zaprowadzi ją na wyłotą skalę i stracił antenki od morza, pomagając jej w ten sposób udać się do lepszego świata, gdzie eskimoska odrodzi się znowo młoda i silna. Starsza kobieta czeka cierpliwie bez zału i trwogi. Natomiast wypadki samobójstwa zdolnych par przy kobiet u eskimosów nie zdarzają się. Eskimoska nie wyzywa losu, ale z godnością i poddaniem się znośi to, co on jej przeczeka.

I oto jest bleg życia zadawalonej i pożytecznej kobiety...

Mowa generała Sikorskiego.

Warszawa, 18 czerwca. (T. wł.) Dziś o g. 10 rano rozpoczęła się dyskusja nad budżetem ministerjum spraw wojskowych. Przemawiał posłowie: Gruska (Piast) Bittner (ch. d.). Marszałek sejmu oznajmił, że poseł Grinbaum złożył wniosek o skierowanie funduszu specjalnego ministra w sumie 12 tyzyszy złotych.

Zabrał głos minister spraw wojskowych, gen. Sikorski, który oświadczył, że dążeniem ministerjum jest naprawa sytuacji wewnętrznej armji, a te rzeczy nie mogą być szybko zrealizowane. Budżet ministerjum spraw wojskowych zredukowany został o 45 proc. Redukcja objęła kadry oficerskie, zmniejszając liczbę oficerów o 12,500 ludzi. Podniesione zostały kadry podoficerskie o 8 tys. ludzi.

Wskutek złego uposażenia materialnego odpływ oficerów z armji trwał dalej.

Koniecznością jest rewizja dotychczasowych plac oficerskich. Sprawa ta będzie tematem obrad sejmu w najbliższych dniach. Redukcja objęta 50 proc. zaradarmjeri wojskowej.

Na podstawie nowej ustawy o organizacji najwzyszych władz wojkowych — nastąpią redukcje w osobie.

Planowa rewizja pokojowego stanu armji przeprowadzona będzie w jesieni.

Minister w przemówieniu awem poruszył sprawę osadnictwa wojkowego i podkreślił, że parcelacja na rzecz osadnictwa objęła nie tylko małąsi rosyjskie, ale także i polskie.

nie odbywa się więc parcelacja koszymi małejsością narodowych.

Kłeska Macdonalda.

London, 18 czerwca.

(Tel. wł.). Przy sposobności głosowania w izbie gmin nad projektem ustawy o środkach komunikacyjnych w Londynie okazała się mniejszość głosów przychylna rządowi, gdyż 126 zaś większość, 189 posłów głosowało przeciwko przedłożeniu rządowemu. Nawet niektórzy członkowie z

law rządowych głosowali przeciwko przedłożeniu rządowemu. Minister Clynnes oznajmił, że rząd nie uważa wyroku tego głosowania za porządek o zasadniczym znaczeniu. Dalszynieki pisać, że porażka ta nie wywoła przesilenia ministerjalnego. Nazywają wynik głosowania dotkliwą klęską, upozorakającą dla rządu i ciorem dla upadającej powagi rządu.

VI Międzynarodowa konferencja pracy.

Genewa, 18 czerwca.

(Tel. wł.). Została tu otwarta dotychczasowa międzynarodowa konferencja pracy. Na przewodniczącego wybrano jednomyślnie Brantinga, który w przemówieniu

swem sławił traktat wersalski. Nakreślił on, zdaniem mowcy, program ustawodawstwa w dziedzinie pracy, pozostawiając wienież trwały gmach sprawiedliwości i pokoju.

Zamordowanie posła w Sofji.

Grac, 18 czerwca.

(Tel. wł.) Wczoraj opadł na posła polski do parlamentu Pełkow został zabity na ulicy wystrzałem z rewolwera.

Policja sofijska atezowała dziś sprawę zamachu na posła Pełkowa. Zabójca będzie przedstawiony przed sąd doraźny.

TELEGRAMY.

(Przez telefona.)

Sąd nad mordercą.

Warszawa, 18 czerwca.

(Tel. wł.) Sąd okręgowy wyznaczył na dzień 20 b. m. w tym rozprawie przeciwko byłemu archimandrycie Pawłowi Łaty-szance (Smaragdowi), który w

lutym zeszłego roku zabił melropolity krzego, najwzyszego dopóki żył, cerkwi prawosławnej w Polsce. Sąd okręgowy w lutym postanowił oddać oskarżonego pod obserwację lekarską celem ustalenia jego poczynalności.

CHRZEŚCIJAŃSKI SKŁAD
GOTOWYCH UBIORÓW MĘSKICH

Aleksandra Brożyny

SOSNOWIEC, ul. Warszawska 6.

Poleca na bieżący sezon ubiorów marynarkow, palta jesiennie, wiosenne i letnie, między innymi regłany impregnowane gumią, uszczelnione, oraz kurtki skórzane, kołnierzy z materiałow. O Przyjmujemy się zamówienia z materiałow wiananych i powierzonych. O O O

KATOWICE
KLINIKA GOROB KOBIECYCH

O-ra Med. Sianożęckiego

(z Petersburga)

operacji ginek., porody massaze

Katowice, ul. 3 Maja 33,

TELEFON 1183.
(Róg Placu Wolności).

Reklama jest dźwignią handlu!

Kupujcie
swój u swego!

